

Abans i després. Els expedicionaris partint de l'aeroport del Prat i una imatge de la recepció triomfal, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona.

vència al llarg dels tres mesos. Ara, els expedicionaris catalans estan organitzant el viatge perquè aquests xerpes que els van acompanyar en el seu país, el Nepal, vinguin i coneguin Catalunya. Tres d'aquests xerpes també van arribar al cim de l'Everest.

—Amb tots els membres de l'expedició hi havia el pacte que, fes el cim qui el fes, tots feien cim. Però això no ha estat cert del tot.

—Això és una qüestió molt personal. Hi ha gent que es pot sentir absolutament recompensada, com jo mateix. Ara, respecto que pot haver-hi algú que pot tenir un sentiment de frustració personal per no haver-ho fet. El que no hi ha en cap dels casos és enveja pel que ha fet el company.

—¿Després de viure tres mesos a la muntanya, al Nepal, és difícil reincorporar-se a la feina?

—És xocant trobar-se de nou al despatx, sobretot perquè la meva fei-

na professional no té contacte amb la natura. De cop i volta, et trobes de nou amb una vida que té uns horaris, i això xoca, després d'estar tant de temps a la muntanya asilvestrat, on portes un sistema de vida radicalment diferent. Hi ha molta gent que no s'imagina que una persona que està a la muntanya pugui tenir una feina de despatx, però és així.

Malgrat la feina, l'horari i el tràfec dels cotxes de la ciutat, Conrad Blanch té en el seu despatx dues grans fotografies de l'Everest. Tot acarontant la fotografia que mostra el seu perfil salvatge, assenyala els dos graons de l'aresta nord-oest, la que ells van escalar. Amb una petita dosi d'aquella «emoció desbordada, goig i satisfacció» que escrivia en el comunicat definitiu, posa els dits damunt del cim i diu: «jo els vaig veure des del camp base, vaig veure les seves siluetes damunt el cim». □

DOMÈNEC UMBERT

UN DELS QUI ARRIBAREN

Òscar Cadiach, feliç

Mentre ell descendia pels pendents de l'Everest, la gesta aconseguida, naixia a Catalunya Oda, filla d'un muntanyer doblement orgullós i emocionat.

Carles Ruiz

Deu dies després d'haver conquerit l'Everest, Òscar Cadiach arribà a Barcelona. Va avançar la tornada per conèixer la seva filla Oda, nascuda mentre ell descendia la muntanya més alta del món.

Un cap amb el cabell arriçat es va abocar per la finestra de l'avió que acabava d'aterrar procedent de París. Al peu de l'aeroplà una dotzena de fotògrafs centraren en les seves cambres la imatge d'Òscar Cadiach, el primer català que ha trepitjat la neu del cim de l'Everest.

En la improvisada roda de premsa Òscar va contenir l'emoció mentre a fora la gent cridava el seu nom i els castellers de Valls li feien un homenatge al nivell del mar. «Tinc una gran alegria perquè tot ha sortit redó». Una alegria doble que es resumia perfectament en una pancarta que portaven els seus amics: «Una oda al cim, una Oda a casa».

La dèria de la muntanya

Per als alpinistes, la muntanya és una metzina que actua a poc a poc, sobretot quan l'objectiu té nom i renom: l'Everest, el sostre del món. L'Òscar ja havia intentat coronar-lo anteriorment en dues ocasions. «El 1982 vaig participar en l'Expedició Catalana (Sagarmantha), però en aquella ocasió em vaig haver d'aturar a 8.500, en trobar un mur de roca amb moltes dificultats i amb un fort vent huracanat». Amb l'Òscar, hi anaven en Xavier Pérez Gil i el xerpa Nima Dorje, que va perdre la vida en

caure per una esclatxa de 3.000 metres de profunditat.

El segon intent va ser l'any següent amb l'Expedició Catalana Caixa de Barcelona. «Encara recordo amb molta tristesa aquell catorze d'octubre quan es va prendre la decisió d'abandonar l'ascensió». Després de

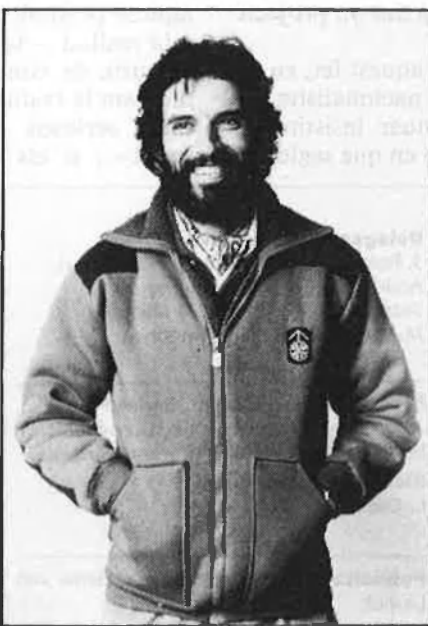
Sors, Carles Vallès i els xerpes Shambu, Karma i Narayan feien onejar-hi la senyera. També hi posaren la bandera de la candidatura olímpica de Barcelona i la del patrocinador. Òscar encara va tenir alè per llegir el poema de Joan Brossa, mentre ressonava *Els Segadors*, que es retransmetria des del campament base.

Al balcó de la Generalitat, el president Pujol parla en la recepció dels muntanyers victoriosos. Baix, Òscar Cadiach.

tres atacs frustrats per les condicions meteorològiques, tornaren amb les mans buides, deixant enrere dos anys de preparació i setanta dies de permanència a la muntanya. Llavors, el tercer colp no podia fallar.

La sensació que va tenir l'Òscar el vint-i-vuit d'agost, quan va trepitjar el cim, mai no podrà explicar-la. Encara li costa recordar quines van ser exactament les seves primeres paraules a dalt. «Després de l'esforç que suposen quinze hores d'escalada, i envaït per l'emoció, recordo que la primera cosa que vaig fer va ser comunicar als meus companys que ja ho havíem assolit. Tot seguit, em vaig abraçar amb Shambu i, parlant en anglès, li vaig dir: ¡Ho hem aconseguit!». Immediatament, els crits d'alegria es produïren en tots els campaments, on la gent plorava i s'abraçava. Eren dos quarts de set de la tarda quan Òscar Cadiach, Antoni

El descens

S'havia fet molt tard. Després de l'èxit calia preocupar-se pel descens, que es presentava molt difícil, si te-

nim en compte l'esgotament físic dels alpinistes. «Dalt del cim, se'ns va passar el temps. Vam estar-hi potser una hora, o una mica més. Uns altres companys del camp inferior ens van esperar per la cua de l'estany perquè comencéssim a baixar, ja era tard i havíem de fer el bivac». El bivac consisteix en un forat en la neu per a dormir a la intempèrie. «Vam començar a baixar per grups per a evitar una possible badada o un accident».

Però l'accident no desitjable arribà quan Toni Sors va fer el ràpel al segon esglaó i va quedar enganxat per la xemeneia i amb moltes dificultats per a respirar. Es va alliberar fent un moviment bruscat, la inèrcia del qual el va fer caure uns cinc metres fins que l'Òscar el va poder aturar. «Després d'aquest fet, vam decidir que havíem d'esperar un temps prudencial per continuar, perquè era molt fosc, completament de nit. Allí mateix vam fer una cova entre la paret i la neu. Ens vam ficar tots quatre —dos dels xerpes havien baixat al campament VI— i ens abraçarem per aguantar tota la nit».

Fer un bivac a més de vuit mil metres és una experiència de la qual molta gent no s'ha aixecat. Conscients d'aquest risc, Jordi Canals, Toni Ricart i Conrad Blanch es van alternar tota la nit per tal d'evitar que es dormissin. «No vam dormir, però sí vam descansar. Els companys ens anaven encoratjant perquè continuéssim el descens, però nosaltres no ho vàiem massa clar i decidíem esperar fins l'endemà mateix. A la nit, va nevar una estona i crec que les temperatures no van ser inferiors als vint-i-cinc graus sota zero».

L'endemà la situació es va agreujar quan Carles Vallès i Òscar Cadiach comunicaren al campament que no es podien moure. El Toni Sors, que estava en millors condicions físiques, inicià el descens amb el xerpa Narayan. Després de dues hores, i amb molts problemes respiratoris, l'Òscar i el Carles es posaren en moviment. «Va ser molt important la trobada amb Narayan, que tornava amb oxigen. Aleshores ens vam sentir amb una mica més de força i continuàrem el descens fins al camp VI». Vint-i-quatre hores després, d'assolir el cim, els sis components de la cordada es reunien al camp VI, on van beure molt de líquid. Encara trigarien un altre dia fins arribar al camp IV, on l'Òscar es va assabentar que era el pare d'una filla. □